

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Planowanie przestrzenne [S2Arch2>PlanP]

Przedmiot

Kierunek studiów
Architektura

Rok/Semestr
1/2

Studia w zakresie (specjalność)
–

Profil studiów
ogólnoakademicki

Poziom studiów
drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu
polski

Forma studiów
stacjonarne

Wymagalność
obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład
30

Laboratorium
0

Inne
0

Ćwiczenia
0

Projekty/seminaria
0

Liczba punktów ECTS

2,00

Koordynatorzy

Wykładowcy

dr inż. arch. Wojciech Skórzewski
wojciech.skorzewski@put.poznan.pl

prof. dr hab. inż. arch. Anna Januchta-Szostak
anna.januchta-szostak@put.poznan.pl

Wymagania wstępne

- student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu architektury i urbanistyki, niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, student potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i wyczerpująco uzasadniać opinie, student potrafi przygotować opracowanie naukowe w języku polskim i krótkie doniesienie naukowe w języku obcym, właściwych dla urbanistyki, przedstawiające wyniki własnych badań naukowych, potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku obcym prezentację ustną, dotyczącą szczegółowych zagadnień z zakresu urbanistyki, student ma wiedzę na temat procesów planistycznych, projektowych i budowlanych, ma świadomość społecznej roli urbanisty

Cel przedmiotu

Zapoznanie studenta z krajową polityką przestrzenną, systemem planowania przestrzennego i priorytetami zagospodarowania przestrzennego w Polsce. Przedstawienie kontekstu prawnego dyrektyw, polityk i programów Unii Europejskiej oraz ich wpływu na planowanie przestrzenne w Polsce z uwzględnieniem aspektów społeczno-kulturowych, środowiskowych i gospodarczych. Omówienie powiązań planowania przestrzennego w skali krajowej, regionalnej i lokalnej z innymi sektorami gospodarki, w tym gospodarki wodnej, ochrony środowiska i klimatu, przyrody, krajobrazu, tożsamości i dziedzictwa kulturowego. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na strategię planowania zintegrowanego, poparte studiami przypadków, a także na współpracę na różnych szczeblach administracji samorządowej i publicznej przy tworzeniu polityk i programów rozwojowych w subregionach fizjograficznych i kulturowych oraz obszarach metropolitalnych. Celem przedmiotu jest również szczegółowe omówienie różnych rodzajów aktów planowania przestrzennego (APP) oraz wpływu ustaleń dokumentów planistycznych różnego szczebla na zrównoważony rozwój i ład przestrzenny w zagospodarowaniu terenu. Przybliżenie wiedzy dot. obowiązujących przepisów prawnych, stosowanych przy opracowywaniu APP, sposobu zapisu ustaleń dokumentów planistycznych i decyzji administracyjnych, ich interpretacji i wpływ na proces inwestycyjny.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

Student zna i rozumie:

planowanie przestrzenne oraz narzędzia polityki przestrzennej oraz strukturę i specyfikę regionów oraz cele rozwoju regionalnego;

zaawansowaną teorię architektury i urbanistyki przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zadań z zakresu planowania przestrzennego, a także trendy rozwojowe i aktualne zasady i dokumenty planowania przestrzennego na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;

rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym oraz potrzebę kształtowania ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, oraz tematykę zagrożenia klimatu, środowiska i krajobrazu kulturowego w skali globalnej, regionalnej i lokalnej;

zagadnienia powiązane z planowaniem przestrzennym, takie jak infrastruktura techniczna, komunikacja, środowisko przyrodnicze, architektura krajobrazu, uwarunkowania ekonomiczne, prawne i społeczne - niezbędne do rozumienia pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz dostrzega potrzebę ich uwzględniania w planowaniu przestrzennym;

wymogi ustawowe, zasady planowania oraz zawartość aktów planowania przestrzennego;

Umiejętności:

Student potrafi:

integrować zaawansowaną wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki, w tym historii, prawa, ochrony środowiska i gospodarki przestrzennej podczas rozwiązywania złożonych zadań planistycznych i inżynierskich;

dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym środowiskowe, kulturowe, ekonomiczne i prawne w procesie projektowania architektonicznego, urbanistycznego i planistycznego o dużym stopniu złożoności;

odpowiednio stosować normy i reguły zawodowe i etyczne oraz przepisy prawa w zakresie planowania przestrzennego.

Kompetencje społeczne:

Student jest gotów do brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Podstawę zaliczenia stanowi pozytywny wynik egzaminu sprawdzającego wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie tematyki poruszanej na wykładach.

Ocena formująca

- uczestnictwo w wykładach nie jest obowiązkowe, ale będzie nagradzane punktami (1 pkt za każdą obecność) dodawanymi do końcowego wyniku testu. Możliwe jest uzyskanie oceny 5,0 wyłącznie na podstawie testu.

Ocena podsumowująca:

- ocena z testu obejmującego tylko treści przekazywane na wykładach. Test wielokrotnego wyboru

składający się z 10 pytań dobieranych losowo (pytania z każdego wykładu). Za każde pytanie można uzyskać maks. 10 pkt pod warunkiem wskazania wszystkich prawidłowych odpowiedzi. Test jest zdany po uzyskaniu min. 50 punktów (50%).

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0.

Punktacja i oceny: 0 - 49,99 punktów = F / FX (2,0); 50 - 59,99 punktów = E (3,0); 60 - 69,99 punktów = D (3,5); 70 - 79,99 punktów = C (4,0); 80 - 89,99 punktów = B (4,5); 90 - 100 punktów = A (5,0)

Treści programowe

Wykłady składają się z dwóch bloków zawierających uzupełniające się treści programowe.

Blok 1. "Struktura regionów i powiązania planowania przestrzennego" (12h) stanowi wprowadzenie w kontekst i uwarunkowania polityki przestrzennej UE i PL, zwracając uwagę na przenikanie się różnych struktur środowiska naturalnego i kulturowego oraz powiązania celów społecznych, gospodarczych i środowiskowych planowania przestrzennego z realizacją różnych polityk regionalnych i programów sektorowych.

Blok 2. "Prawo o planowaniu przestrzennym" (18h) poświęcony jest omówieniu podstaw prawnych oraz narzędzi i procedur planowania i zagospodarowania przestrzennego w Polsce na różnych poziomach: poziomie krajowym polityki przestrzennej, ponadregionalnym i regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym, z uwzględnieniem aspektów społeczno-kulturowych, przyrodniczych i ekonomicznych planowania przestrzennego.

Tematyka zajęć

Blok 1. Struktura regionów i powiązania planowania przestrzennego (łącznie 12h):

1. Trendy i powiązania planowania przestrzennego w polityce przestrzennej PL i UE (2h)
2. Region i miasto - struktura osadnicza i system transportu (2h)
3. Środowisko naturalne, ochrona przyrody i krajobrazu, OOS. (2h)
4. Planowanie przestrzenne a gospodarka wodna. Zarządzanie ryzykiem powodzi i suszy. (2h)
5. Wyzwania rolnictwa i przemysłu - rozwój gospodarczy w regionach przemysłowych i wiejskich. (2h)
6. Specyfika regionów i miejscowości turystycznych. (2h)

Blok 2. Prawo o planowaniu przestrzennym (łącznie 18h):

7. System planowania przestrzennego w Polsce. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Hierarchia aktów prawnych w planowaniu przestrzennym: ustawy, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, dokumenty polityki przestrzennej, decyzje administracyjne, specustawy. (2h)
8. Organizacja samorządu terytorialnego w Polsce. Ustawy o samorządzie wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Postępowanie administracyjne: strony, pojęcia, terminy. Kodeks postępowania administracyjnego. (2h)
9. Poziom krajowy polityki przestrzennej. Polityka rozwoju w Polsce. (2h)
10. Poziom ponadregionalny i regionalny planowania przestrzennego w Polsce. Strategia rozwoju województwa. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa. Audyt krajobrazowy województwa. (2h)
11. Poziom ponadlokalny i lokalny planowania przestrzennego w Polsce. Strategia rozwoju ponadlokalnego. Strategia rozwoju gminy. Plan ogólny gminy. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zintegrowany plan inwestycyjny, miejscowy plan rewitalizacji. (2h)
12. Decyzje administracyjne w planowaniu przestrzennym. Decyzje o warunkach zabudowy. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRID).
13. Procedura sporządzania dokumentów planowania przestrzennego. Przystąpienie do sporządzenia aktu. Opracowanie projektu. Opiniowanie i uzgadnianie (wewnętrzne i ustawowe). Partycypacja społeczna: konsultacje społeczne, wyłożenie do publicznego wglądu, dyskusja publiczna, składanie wniosków, opinii i uwag. Prognozy oddziaływania na środowisko i skutków finansowych. (2h)
14. Ochrona walorów kulturowych i przyrodniczych. Prognoza oddziaływania na środowisko. Audyt krajobrazowy. Rewitalizacja - wybrane zagadnienia. Aspekty ekonomiczne planowania przestrzennego. Prognoza skutków finansowych. Roszczenia finansowe. (2h)
15. Cyfryzacja planowania przestrzennego. Standardy i wymagania. Systemy informacji przestrzennej, bazy danych przestrzennych GIS. Rejestr urbanistyczny. (2h)

Metody dydaktyczne

Wykład / wykład problemowy / wykład z prezentacją multimedialną / dyskusja włączająca / materiały dydaktyczne na platformie eKursy

Literatura

Podstawowa:

- Hall P. , Tewdwr-Jones M., Urban and regional planning, London, New York Roulledge, 2020
- McHarg J., Design with Nature, New York 1969.
- Simonds J.O., Starke B.W., Landscape Architecture: a Manual of Environmental Planning and Design, McGraw-Hill, New York 2006.
- Voogd. H., Multicriteria evaluation for urban and regional planning, Taylor & Francis, 1983.
- Ochrona ładu przestrzennego z perspektywy prawnouurbanistycznej, red. M.J. Nowak, Wolters Kluwer Polska, 2020
- M.Bursztynowicz, M. Sługocka, Specustawa mieszkaniowa. Przewodnik dla organów administracji architektoniczno-budowlanej, Wolters Kluwer Polska, 2019
- Z.Leoński, M. Szewczyk, M. Kruś, Prawo zagospodarowania przestrzeni, Wolters Kluwer Polska, 2019
- M. J. Nowak, Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz do ustawy i przepisów powiązanych, C.H.Beck, 2019
- Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Komentarz, red. Z.Niewiadomski, C.H.Beck, 2019
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Komentarz, red. A. Plucińska-Filipowicz, M.Wierzbowski, Wolters Kluwer Polska, 2018
- D.Trzcińska, Prawo planowania i zagospodarowania przestrzennego z perspektywy środowiska i jego ochrony, Wolters Kluwer Polska, 2018
- Mieszkalnictwo społeczne, red. A. Muzioł-Węclawowicz, K.Nowak, IRM, Warszawa 2018
- Zarządzanie i współpraca w miejskich obszarach funkcjonalnych, red. K.Janas, W.Jarczewski, IRM, Kraków 2017
- P.Śleszyński, T.Komornicki, J. Solon, M. Więckowski, Planowanie przestrzenne w gminach, Wyd. Akademickie: Sedno, 2012
- Wprowadzenie do gospodarki przestrzennej, J. Parysek, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2007

Uzupełniająca:

- Dyrektywy UE i polskie akty prawne / Legislacja: <http://www.wbpp.poznan.pl>
<https://wrpo.wielkopolskie.pl> • <https://strateg.stat.gov.pl> • <https://poznan.stat.gov.pl> •
<http://prawo.sejm.gov.pl> • <http://obserwatorium.miasta.pl> • <https://www.ewt.gov.pl>
• <https://ec.europa.eu> • <https://www.arslege.pl>
- Ustawa o rewitalizacji - <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200000802>
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717 z późn. zm.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20030800717/U/D20030717Lj.pdf>
- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20062271658/U/D20061658Lj.pdf>
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040920880/U/D20040880Lj.pdf2>.
- Ustawa o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20240001478/U/D20241478Lj.pdf>
- Ustawa o ochronie środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późn. zm.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20240000054/U/D20240054Lj.pdf>
- Ustawa o Prawo budowlane (Dz.U. 1994 nr 89 poz. 414 z późn. zm.)
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20240000725/U/D20240725Lj.pdf>
- Prawo Wodne - <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20170001566/U/D20171566Lj.pdf>
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych -
<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19950160078/U/D19950078Lj.pdf>
- Haughton, G. and Counsell, D. (2004), Regions and sustainable development: regional planning matters. The Geographical Journal, 170: 135-145. doi: 10.1111/j.0016-7398.2004.00115.x
- Wang X, Hofe R., Research Methods in Urban and Regional Planning. Springer Science & Business 2008
- Xu J., Yeh A.G.O. (eds.), Governance and planning of mega-city regions: an international comparative perspective, Taylor & Francis, 2010
- Zimowski L., Planowanie przestrzenne miast i regionów. Ośrodek Wydawnictw Naukowych PAN, Poznań 1999.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	50	2,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	30	1,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwiiw/egzaminu, wykonanie projektu)	20	1,00